

POROČILO O DELU SLOVENSKEGA ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA V LETU 2021

Leto 2021 je bilo tako kot leto 2020 zaznamovano z življenjem z virusom ter z ukrepi za preprečevanje njegovega širjenja. Tako je bila tudi prva polovica leta Slovenskega etnološkega društva predvsem »virtualna«, drugi del leta pa smo živeli »hibridno«.

Vsebinsko poročilo sledi programskim enotam, ki jih oblikujemo in prijavljamo na Ministrstvo za kulturo. Pomemben vir za izvedbo festivala Dnevi etnografskega filma je Slovenska komisija za UNESCO, izdajanje *Glasnika SED* pa v letih 2021 in 2022 izdatno podpira ARRS.

Ob tem smo hvaležni vsem vam, dragi člani in drage članice, za vašo podporo in sodelovanje, kar je za »živost« našega društva izjemnega pomena – neprecenljivo.

Delo Izvršnega odbora SED

IO SED za mandat 2019–2021 se je sestel na treh sejah prek platforme Zoom, pri čemer je na 14. seji sprejel Pravilnik o izvedbi zbora članov v posebnih oziroma izrednih razmerah, ki je omogočil izvedbo zbora članov.

Zbor članov je bil prilagojen razmeram in izveden s pomočjo platforme Zoom. Zbrali smo se v sredo, 24. marca 2021 ob 18. uri. Ob poročilu za leto 2020 in programu za leto 2021 je bila najpomembnejša točka izvolitev organov SED za naslednje dveletno mandatno obdobje.

Kot je v navadi, ima odbor nekaj novih in nekaj »starih« članov in članic. Nov, tretji dvoletni mandat pa je »prevzela« tudi ista predsednica SED, Alenka Černelič Krošelj.

IO SED, izvoljen marca 2021, se je sestel na sedmih sejah, šestih na daljavo in eni v živo, in sicer 12. oktobra 2021 v Brežicah, kjer je po seji potekal dogodek v soorganizaciji SED.

Kot predstavnica SED je Alenka Černelič Krošelj članica Odbora za nesnovno dediščino pri Nacionalni komisiji za

UNESCO Slovenija. Udeležila se je enega spletnega sestanka.

Obveščanje članov je potekalo po e-pošti in za 25 članov tudi s pomočjo »navadne« pošte. Poslanih je bilo 48 (v letu 2020: 34) različnih obvestil, kar je izvedla predvsem Stanka Glogovič, ki opravlja še številne manj vidne naloge.

Konec leta smo opozorili na možnost razporeditve dela dohodnine za SED, kar prav tako predstavlja pomemben del prihodkov. Še pomembnejši del so članarine. Hvala vsem članom za zvestobo tudi na tem področju.

Poročilo o izvedenem programu 2021

Izvedba izobraževalnih vsebin

Uspešno smo izvedli vse načrtovane enote, pri čemer smo se prilagodili situaciji ter v prvem delu leta izvajali programe predvsem »na daljavo«, v drugi polovici pa so bili dobro obiskani tudi dogodki »v živo«.

Poseben dogodek, ki je odmeval med člani in širše, je bil etnološki večer »Zgodovina, mesto in način življenja v novi slovenski etnografiji«, ki je bil posvečen 90-letnici prof. dr. Slavka Kremenskega, ki se je večera tudi udeležil.

Prav tako smo uspešno izvajali nov program Šola SED, ki je potekal na različnih lokacijah v času, ko je bilo mogoče ob upoštevanju ukrepov izvesti program »v živo«. Ob zaključku leta je bila pripravljena in izdana predstavitvena zloženska Šole SED (pripravila Tanja Roženberger).

Tudi na »nove in prilagojene« načine smo privabili številne obiskovalce, tako člane društva kot drugo zainteresirano javnost.

Podatki o izobraževalnih vsebinah

naslov realizirane enote	naslov predavanja / srečanja	predavatelj / izvajalec (ime in priimek)	kraj in termin	število udeležencev
Etnološki večer iz leta 2020	Pogovor z Murkovo nagrajenko 2020, Sodelovanje z JSKD	dr. Marija Klobčar, dr. Tomaž Simetinger, Alenka Černelič Krošelj	Zoom, 7. 1. 2021	25
Etnološki večer	Kraški pust	Martina Repinc, Zora Slivnik, Alenka Černelič Krošelj	Zoom, 16. 2. 2021, https://www.sed-drustvo.si/fotogalerija/kraški-pust-virtualna-rajza-1622021	35

* Alenka Černelič Krošelj, prof. umetnostne zgodovine ter univ. dipl. etnologinja in kulturna antropologinja, muzejska svetovalka, direktorica Posavskega muzeja Brežice in predsednica Slovenskega etnološkega društva; alenka.cernelic.kroselj@pmb.si.

DEF	Festival DEF 2021, soorganizatorji ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje, Posavski muzej Brežice	Miha Peče, Manca Filak, Sarah Lunaček, Nika Senica, Tihana Rubić, 20 filmov, pri pogovorih so sodelovali še Mateja Habinc, Saša Babič in Barbara Turk Niskač	3.–7. marec 2021, Vimeo	312 prijav, 77 filmov pregledala žirija, 20 izbranih 2.873 ogledov, 690 edinstvenih gledalcev
Etnološki večer	»Zgodovina, mesto in način življenja v novi slovenski etnografiji«, Častni gost prof. dr. Slavko Kremenšek, 90-letnik	dr. Blaž Bajič – Senzorne metodologije v urbanih etnografskih raziskavah: primeri treh evropskih mest, Veronika Zavratnik – Banalni vidiki načinov življenja: obutev in obuvanje. Pogovor na platformi zoom 21. 4. 2021 sta vodila dr. Miha Kozorog in dr. Tanja Roženberger.	Zoom, 21. 4. 2021 https://www.sed-drustvo.si/fotogalerija/2-etnoloski-vecer-ob-jubileju-zasl-prof-dr-vekoslava-kremenska	57
Etnološki večer	»Zgodbe si jemljemo za svoje« avtorice Špele Frlic, Knjižnica Glasnika SED 2020	urednica zbirke Anja Serec Hodžar, Špela Frlic	Zoom, 26. 5. 2021 https://www.sed-drustvo.si/arhiv/aktualno/3-etnoloski-vecer-zgodbe-si-jemljemo-za-svoje-video	22
Šola Slovenskega etnološkega društva	Poletna raziskovalna delavnica v obmejnem območju doline zgornje Kolpe in Čabranke	Marko Smole, mag. Adela Pukl, Slavko Malnar, Barbara Riman, Rasim Karalić idr.	14.–21. 8. 2021	350
DEF po DEF	Projekcija in pogovor z avtorico ter direktorjem DEF; film »Tobačni spomini« Mance Filak	Miha Peče, Manca Filak, Alenka Černelič Krošelj	16. 9. 2021, Posavski muzej Brežice	23
Šola Slovenskega etnološkega društva	Nesnovna kulturna dediščina in njeno varovanje v Sloveniji	Alenka Černelič Krošelj, Anja Jerin, Adela Pukl	Posavski muzej Brežice, 12. 10. 2021, 18.00	22
Šola Slovenskega etnološkega društva	Raba in sporočilnost oblek ali oblečeno in slečeno, vidno in nevidno	dr. Tanja Roženberger, dr. Janja Žagar, dr. Bojan Knific, mag. Tita Porenta	Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 24. 11. 2021, 18.00	25

Etnološki večer	Pogovor Murkovo nagrajenko 2021	dr. Irene Rožman Pišek, dr. Ivanka Počkar, Alenka Černelič Krošelj	Posavski muzej Brežice, 1. 12. 2021, 17.00	22
-----------------	---------------------------------	--	--	----

Mednarodna dejavnost

Oktober 2021 smo organizirali in izvedli mednarodna posveta pri zamejskih skupnostih v Avstriji in Italiji. Posvet Slovenci v zamejstvu – refleksija ob tridesetletnici samostojne Slovenije smo 9. oktobra v Pavlovi hiši v Potrni (Laafeld) soorganizirali z Inštitutom za narodnostna vprašanja. Predavalo je 10 referentov, od tega 4 članice SED, 2 predstavnika INV in 4 predstavniki zamejskih skupnosti.

Medijsko pokritje: Radio AGORA. Posvet Zamejske zbirke – izzivi, možnosti in priložnosti pa je potekal na domačiji Jalen v Beli Peči v Italiji. Referentov je bilo 10, od tega 6 članov SED, ostali predstavniki zamejskih organizacij in Univerze v Trstu. Z obema aktivnostma se SED aktivno vključuje v prizadevanja za ohranjanje kulturne dediščine Slovencev v zamejstvu in njihove povezave s strokovnimi in znanstvenimi inštitucijami v matični domovini.

naslov dogodka / konferen- ce po pogodbi	država, kraj in termin pote- ka dogodka/konference	udeleženec (ime in priimek)	naslov referata
Posvet Slovenci v zamej- stvu – refleksija ob trideset- letnici samostojne Slovenije	Avstrija, Laafeld / Potrna, 9. 10. 2021	Anja Moric	»Pustite nam biti več- jezični« - razmislek o izseljenskih in zamejskih identitetah
Posvet Slovenci v zamej- stvu – refleksija ob trideset- letnici samostojne Slovenije	Avstrija, Laafeld / Potrna, 9. 10. 2021	Marko Smole	Palčava šiša in obmejno zamejstvo Gorskega kotarja
Posvet Slovenci v zamej- stvu – refleksija ob trideset- letnici samostojne Slovenije	Avstrija, Laafeld / Potrna, 9. 10. 2021	Alenka Černelič Krošelj	Posavje in sodelovanja »čez mej«
Zamejske zbirke – izzivi, možnosti in priložnosti	Italija, Fusine Laghi / Bela Peč 16. 10. 2021	Anja Moric	Manjšinska dediščina – priložnost za spoznavanje večkulturnosti
Zamejske zbirke – izzivi, možnosti in priložnosti	Italija, Fusine Laghi /Bela Peč, 16. 10. 2021	Marko Smole	Etnološka zbirka Palčava šiša iz Plešč na Hrvaškem in njene povezovalne dejavn- osti v obmejnem prostoru doline zgornje Kolpe in Čabranke ter okolici
Zamejske zbirke – izzivi, možnosti in priložnosti	Italija, Fusine Laghi / Bela Peč, 16. 10. 2021	Mojca Ravnik	Od prvih stikov z Jalnovimi v Beli Peči do sodelovanja v projektu Zborzbirk

Promocijska dejavnost

Vse enote so bile izvedene skladno z možnostmi, kar pomeni, da je bila v letu 2021 izvedena fizična podelitev Murkovih nagrad za leto 2020, in sicer 6. 9. 2021 v Dolenskem muzeju Novo mesto. Stroške smo pokrili iz lastnih sredstev.

Žal je bila fizična podelitev Murkovih nagrad, Murkovih priznanj in Murkove listine ponovno predstavljena. Pred-

videna je bila za 11. 1. 2021 v Medobčinskemu muzeju Kamnik, ki pa ne razpolaga z ustreznimi prostori za predvideno število ljudi, predvsem pa je ravno v tistem tednu pričel veljati nov epidemiološki odlok, epidemiološka slika pa je bila slaba. Vse je bilo pripravljeno, vabila poslana, program dogovorjen, a smo morali prireditve odpovedati, saj je podelitev povezana z lokacijo in delom nagrajenke prejšnjega leta, česar ne želimo opustiti. Kljub temu smo na isti dan, 11. 11. 2021, izvedli spletni, »Zoom« dogodek,

na katerem so predlagateljji predstavili nagrajence, ki so aktivno sodelovali pri dogodku. Murkovo nagrado je prejela dr. Irene Rožman Pišek, Murkovo priznanje Dr. Katja Hrobat Virloget, Murkovi listini pa Društvo rokodelcev – rokodelski center Moravče in zakonca Repenšek iz Črne na Koroškem.

Prireditvev je bila izvedena aprila 2022.

Zaradi dopolnjevanja in reorganizacije spletne strani, ki omogoča dopolnjevanje razstave iz leta 2020 in objavo obsežnejših prispevkov, ter zaradi bolezni tehničnega sodelavca in urednika Dominika Černeliča je bilo zastavljeno doseženo le delno. Delo se intenzivno nadaljuje v letu 2022, pri čemer se je od novembra 2021 v aktivnost kot nov urednik vključil Miha Peče, član IO SED.

Izdajanje publikacij

Glasnik SED je v etnološki znanosti ugledna revija, kar kaže zanimanje avtorjev za objave znanstvenih člankov. Objavljeni znanstveni prispevki so dobro točkovani, uredništvo se trudi za še višjo uveljavljenost revije. Člani SED cenijo *Glasnik* predvsem zaradi društvenih strani, zato je tiskana oblika še vedno najbolj smiselna. *Glasnik SED* je financiran iz sredstev ARRS in MK ter iz lastnih sredstev. V Knjižnici Glasnika SED je kot 55. številka izšla monografija Tomaža Simetingerja *Zvezdne poti in plesne sledi: Študija primera romarskega vrta*.

Odmevnost izvedenega programa v javnosti

leto	Število obiskovalcev / udeležencev programa		Število izvajalcev programa	Število obiskov spletnih strani	Število izvedenih dogodkov preko platform (Zoom, Microsoft Teams)	Število udeležencev predavanj preko platform (Zoom, Microsoft Teams)
	evidentirano	ocenjeno	evidentirano	evidentirano	evidentirano	evidentirano
2021	1.359	6.000	58 programi, 78 Glasnik SED 9 Knjižnica Glasnika SED Skupaj: 145	211 unikatnih uporabnikov 623 sej oziroma vračajočih uporabnikov*	5 + 1 posnetek	3010

*Kot je pri poročanju zapisal skrbnik – tehnični urednik spletne strani, je do razlike med letoma 2020 in 2021 prišlo zaradi novih pravil, kar pomeni, da v statistiko niso vključeni obiski uporabnikov, ki niso potrdili izjave o piškotkih, saj se skladno z GDPR ne smejo zbirati podatki, če uporabnik tega ne potrdi oz. če sam ne sprejme piškotkov.

Posledično vsi uporabniki niso zabeleženi in resnična številka je lahko višja.

Virtualni dogodki, ki so dostopni:

1. Etnološki večer: Kraški pust: Zoom 16. 2. 2021, <https://www.sed-drustvo.si/fotogalerija/kraski-pust-virtualna-rajza-1622021>
2. Etnološki večer: »Zgodovina, mesto in način življenja v novi slovenski etnografiji«, Zoom 21. 4. 2021, <https://www.sed-drustvo.si/fotogalerija/2-etnoloski-vecer-ob-jubileju-zasl-prof-dr-vekoslava-kremenska>
3. Etnološki večer: Zgodbe si jemljemo za svoje avtorice Špele Fric, Knjižnica Glasnika SED 2020 Zoom, 26. 5. 2021: <https://www.sed-drustvo.si/arhiv/aktualno/3-etnoloski-vecer-zgodbe-si-jemljemo-za-svoje-video>
4. Virtualna podelitev Murkove nagrade, Murkovega priznanja in Murkovih listin, Zoom 11. 11. 2021:

<https://zoom.us/j/98828970412?pwd=YzBYYYXR6NWxOZmVpSU1zNVlhZWlWZz09>

5. Posnet Pogovor z Murkovo nagrajenko 2021, 1. 12. 2021: <https://youtu.be/OW420Pon9qo>

Facebook SED:

- Število sledilcev strani: 31. 12. 2019: 815; 28. 12. 2020: 894, 31. 12. 2021: 1.114
- Število všečkov strani: 31. 12. 2019: 805; 31. 12. 2020: 890, 31. 12. 2021: 1.020

Facebook skupina SED:

- Člani: 31. 12. 2019: 160 članov; 31. 12. 2020: 302 članov, 31. 12. 2021: 547 članov

Spletni dnevnik Vsakdanjik:

- ok. 3200 obiskovalcev (10 % se jih vrača, drugi so novi) iz 37 držav

Cilji na področju promocijske dejavnosti in odmevnosti so bili doseženi in preseženi, tudi zaradi dobrega sodelovanja z ZRC SAZU pri spletnemu dnevniku Vsakdanjik, ki je še naprej uspešna in povezovalna platforma.

Uspešno in ves čas se povečuje odmevnost in raba profila na strani Facebook.

S poročilom, tako vsebinskim kot finančnim, dokazujemo, da smo uspešno, kakovostno in odgovorno izvedli program, ga tudi v letu 2021 prilagodili glede na situacijo ter kakovostno in odmevno izvedli začrtane programe.

Poraba sredstev je bila gospodarna, izvajalci skrbno izbrani, cilje pa smo na številnih področjih tudi presegli. Pri tem imajo ključno vlogo aktivni člani društva, predvsem člani IO SED in delovnih skupin.

Zahvala

Po dveh letih prilagajanj in razmer, ki so močno vplivale na naše delo in življenje, sem kot predsednica zelo hva-

ležna za delo in razumevanje IO SED, obeh uredništev, nadzornega odbora in častnega razsodišča ter Komisije za podeljevanje Murkovih nagrad. Predvsem pa sem hvaležna članom in članicam, ki ste naše odločitve sprejemali z naklonjenostjo. Ob zaključku mandata 2019–2021 sem iskreno hvaležna vsem, ki ste opravljali različne društvene naloge ter hvala vsem, ki ste jih prevzeli v mandatu 2021–2023.

